

Виходить у Львові
щодня (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: уліця
Чарнецького ч. 12.

ПИСЬМА приймаються
лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жадане і за зло-
женем оплати поштової.

РЕКЛЯМАЦІЇ
невзначатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Передплата у Львові
в агенції днівників па-
саяж Гавемана ч. 9 і
в ц. в. Староствах на
провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40
Поодиноке число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До внутрішнього положення. — Події на Балканах. —
Голоси преси про бесіду Ізвольського.

Дня 6 січня відбуде ся в Празі засіданя виконного комітету молодочехів. Має оно на цілі поробити заходи до переведеня угоди між сторонниками дра Крамаржа а сторонництвом радикальним, котрого провідником єсть бувший міністер др. Форшт. — Bohemia і інші німецькі часописи довідують ся, що занепокоєня Чехів з тої причини, що уряди підвластні міністерству скарбу мають до 8 січня с. р. виготовити виказ урядників після їх народности, не має ніякої підстави. Нема там зовсім бесіди о адміністраційнім розділі і неправдою є, немов би і в прочих дикастериях задумано виготовити подібні викази. Тимчасом доносять з достовірного жерела, що президент почт в Празі і віцепрезидент тої дирекції покликані до Відня, аби здати справу о відношеню національним між урядниками почтовими.

Кореспондент Magyar Hirlap-у розмовляв з австро-угорським амбасадором в Константинополі маркгр. Паллявічівим про положеня в

Туреччині. Амбасадор сказав: Переговори між нами а Туреччиною вже розпочали ся, але будуть вимагати багато часу. Наше правительство гадає, що відкликуючи свої войска з новобазарського санджаку дало Туреччині достаточне відшкодованя за анексію. В розмові з великим везиром і міністром заграничних справ заявив я їм, що Австро-Угорщина годить ся на підвишеня мита турецького з 11 на 15%. Робить то 4 мільони річно, т. є. представляє капітал 100 мільонів. Крім того обіцяла Австро-Угорщина Туреччині підмогу в будові залізниць і інших економічних справах. — Neues Wiener Tagblatt довідує ся з міродатних кругів, що новоіменованій амбасадор турецький з Відня Решид одержав приказ скріпити приятні відносини між обома державами. Гадають навіть, що вже уложено підвални, на яких мають бути збудовані переговори між Туреччиною а Австро-Угорщиною. В звязи з тим стоїть послідне зарядженя турецького правительства, стремляче до придавленя бойкоту австрійських товарів.

Один з болгарських днівників розмовляв в Константинополі з великим везиром, котрий між иншими висказував ся дуже добре о місці Ляпчава і виявив надію, що Ляпчев вскорі прийде до Константинополя. Одна-

ко Туреччина обстає при грошевім відшкодованю. На замітеу днівникаря, що в такім случаю порозумінє з Болгарією буде неможливе, великий везир відповів, що знає дорогу, але не хоче її зрадити.

З віродостойного жерела доносять про таку подію на границі австрійсько-сербській: Дня 23 грудня по полудні з сербського берега Дрини упали вистріли на австрійських жандармів патрулюючих вздовж босаньського берега Дрини. Вахмайстер жандармерії Лєсник легко ранений. Австрійська патруля відповіла огнем, поцім показало ся, що від тих вистрілів упало двох сербських селян. Австрійські рапорти говорять о застріленю двох селян, сербські же о застріленю двох воєнків граничної сторожі. Wiener Allg. Ztg. доносить, що були то селяни в мундурах охотників. Та сама часопись доносить, що Сербія розділила на границі 100.000 карабінів в околицях звістних з розбійництва. Грозить то великою небезпечністю і австрійське правительство буде домагати ся розоруженя того населеня.

Про бесіду Ізвольського висказує ся віденська преса з вдоволенем. Особливо подобала ся заява Ізвольського, що Росія узнає єствованє договорів між Австро-Угорщиною а Росією і що буде їх держати ся. Також викли-

12)

Маруся.

З російського — Володим. Короленка.

(Дальше).

Аж в тій хвили я зрозумів добре Ахметзянова з цілою яго „невинною“ злочинністю — я дійсно не найду тут иншого слова... Він марнує час на дрібні крадежи і злодійства, коли тимчасом яго імє могло би греміти рівно як імена Никифорова і Чевкеса — дуже звістних в тих роках на Лені начальників пачкарів і опришків... Я зрозумів також, чому Тимофій ставив імє Степана побіч Абрашки. В житю обох „жінка“ грали майже однакові ролі...

Двері Абрашиної хати відчинили ся. З хати ніс ся гомін, немов з улія. В освіченим четверокутнику появиля ся стать Степана. Він очевидячки відступав, між тим як з глубини хати до него підсували ся татарські стати.

— Що у вас лучило ся? — спитав я, коли Степан надійшов до наших воріт і почав виймати башину, аби дістати ся на подвіря.

— Нічого — відповів він неохочо. — З Татарами трохи поражував ся.

І обернувши ся до хати, в котрій двері лишили ся отверті, погрозило кулаком.

— Посьміш ся ти, Авраме, почекай...

Я замітив, що сии разом він випив трохи більше як звичайно і крім того був дуже зворушений.

На рано погода нагле звернула на зиму. Осінь в тих околицях майже непомітна. Уже в серпні холодні ранки ціпко стискають землю і окривають її приморозком. До полудня земля ледве відтає, а вже вчасним смерком знов починає підмерзати. Таким способом земля перемерзає досить глибоко ще довго перед снігом; слоти та мраки сибірська осінь майже не знає, воздух чистий та прозорий, звуки несуть ся виривно, ясно, далеко, копита коний давінко стукотять по голій ще, але закованій землі.

Над вечер другого дня мене великав з юрти трохи тривожний оклик Степана. Я вибіг і побачив, що майже з усіх близьких юрт вибігали люди і з тривогою дивили ся на небо. Якути і сибірські Росіяни дивили ся досить спокійно, але Татари, а особливо Киргізи були неспокойні і голосно розмовляли.

Я також глянув в гору. Ледве пересунувши через хребет недалеких горбків на північно західній стороні, пляла до нас важка, оловяна хмара. Она була величезна і дивна своєю різкою самотністю на холоднім і яєнім небі. В горі різко обмежена немов спина великаньського звіра, спустила в долині кілька паростів, що тихо, зловіщо ворушили ся, спускаючи ся все низше і немов дивогляд перебірали великаньськими вусами. Але що найстрашніше було, то те, що хмара повзала зовсім низько над землею, здригаючи ся, як би тратила сили на свій лет і як би готова була відразу упасти на землю цілою своєю важкою масою.

Всі утихли. — Дивіть — зачепить вашу

юрту — сказав Степан. Напів божевільний Киргіз, що жив недалеко, прицілив ся з рушниці і вистрілив. Хмара, все здригаючи, надповзла і розсунула ся над крайними юртами слободи. Все потемніло і померкло досвіта. Очевидно, юрти хмара не зачепила, але коли над нашими головами, тихо філюючи і ворущаючи своїми паростами, повзав тяжкий, оловяний, декуди лиш мутно-жовтавий туманний дивогляд — всі затихли... Тільки ще раз гримнув вистріл божевільного Киргіза. За кілька хвиль темна маса переплила над рікою. Єї темні тумани закрили скали горішнього берега і видко було, що она заціпила ся за їх узбіччя. Коли щезла за верхами — на склонах гір, укритих ще зеленою ялиною, біліли густі смуги снігу, немов намальовані великаньським пензлем.

Я прокинув ся, немов по дивогляднім фантастичнім сні. Над слободою знов грало густе, жовте промінє скупого осіннього сонця; якісь чужі мені люди голосно виявляли мені свій неспокой та розговорювали про значінє дивного явища. І все видавало ся чужим, дивним, незрозумілим... Незрозумілим навіть видавало ся і те, як я тут опинив ся і що тут роблю.

В дверях нашої літної хати, з одною рукою на одвірку, стояла Маруся з постарілим і наляканим лицем і тяжко, з перервами віддихала. Тільки місцеві тубольці дивили ся спокійніше.

— Ну, парубче — сказав мені мій приятель, напів Якут, Тимофій. — Тепер буде буря! Ой-ой!

прави доказував Кароль Череній, що йому належить ся дійсно титул графа Подера. Він казав, що єсть безпосереднім потомком польського короля Яна III. Собіського, котрого правнук, князь Ян Собіський в 1790 р. зайшов на Угорщину і осів тут в місцевости Папа. Тут зложив він титул князя Собіського і за призволенем послідного польського короля прибрав назвище графа Подера. Отже він, обжалований, єсть правнуком того графа Подера а тим самим і потомком польського короля Яна III. Собіського в семім поколіню. Его батько був ревідентом в угорськім міністерстві віроісповідань, але не уживав графського титулу, бо той вже не відповідав его становищу в суспільности та его відносинам маєтковим і для того називав ся просто лиш Генрих Подер а се назвище змінив опісля на мадярське Череній. Пізнійше зажадав він, щоби се назвище вільно було ему змінити знову на давнійше. Він предложив метрику смерті свого батька, в котрій той був записаний яко „граф“ (граф) Подер. Суд вислав був запитане до угорського міністерства справ внутрішних, котре відповіло, що в краєвім архіві нема ніяких дат про імя і титул графів Подер а сама метрика смерті не може бути ще доказом, що комусь належить ся титул графа. Батько обжалованого змінив був дійсно своє первістне назвище Подер на Череній а пізнійше подав просьбу, щоби его синові вільно було уживати порекла Подер, котре єсть старим шляхотским пореклом; просьбу ту однак відкинено. — Судия увільнив обжалованих, доказуючи, що они не наміряли обманювати властей поданем фальшивого імени, бо до порекла головної комірнички Рози Подер було ще додане і ві правдиве назвище Череній.

— Велике землетрясенє навістило середню і полудневу Італію та Сицилію і наробило величезної шкоди, при чім не обійшло ся і без жертв в людех. Італійський міністер маринарки одержав телеграму з донесенєм, що часть міста Мессини єсть знищена. Кількасот домів завалило ся а велике число людей погибло. Міністерство маринарки розпорядило, щоби всі кораблі з Неаполі відплили до Мессини на ратунок. — З Палермо доносять: З цілої Сицилії надходять вісти о землетрясенях. Телеграфічне і тельфонічне полученє з Мессино перерване. Два поїзди, котрі виїхали до Кальтанісетта і Джірдженті, мусіли вернути з дороги з причини, що насип завалив ся. В Кальтанісетта багато домів попукало а люди дрюють і ночують на улицах. В Катані землетрясенє трвало 20 секунд. Запримічено також підморське землетрясенє, внаслідок котрого кільканадцять лодий затонуло і згинув один хлопець на березі. Один австрійський пароплав і два вітриловці мало що не розбили ся. Товари в доках значно ушкоджені. — З Пальмі доносять: Внаслідок землетрясеня завалило ся багато домів, інші попукали. Мало також згинути багато людей. — В Стефана Кові видобуто з під румовищ 3 трупи і 60 ранених. Кілька домів завалило ся а дуже багато попукало. Войско опорожняє дома, де потреба. В Ст. Онофрію єсть 13 осіб зраних а люди повтікали з міста і перебувають під голим небом. — Замітне то, що се землетрясенє дало ся відчути також в північній Америці. В Вірджинія Сіті в удільній державі Монтана дало ся вчера відчути так сильне землетрясенє, що кілька домів попукало.

— Шерльок Гольмс в Парижі. Славний писатель і автор оповідань Шерльока Гольмса, Конан Дойле — як доносить париска „часопись“ „Figaro“ — любить тепер розповідати свою пригоду, яка приключила ся ему підчас его недавної гостини в Парижі. Првіхавши з полудня на Ліонський дворець, казав він фіякрови завести себе до якогось готелю. Коли платив візнікови і дав ему до того ще й значний напивок, візник подякував так щедрому гостеві і назвав его по імени. Здивований спитав Конан Дойле візника, звідки він его знає, а той відповів зовсім на лад детектива в оповіданях Шерльока Гольмса: Я вичитав в газетах, що сер Конан Дойле має приїхати з Ніцца до Парижа по своїй гостині в Марсильї і Ліоні. Отже я пізнав по вас, що ви стрягли собі волосє у одного фризера в Марсильї та що на своїх черевиках маєте ще ліонське бо-

лото. Мені не треба було більше, щоби сконстатувати, хто ви. Сер Конан Дойле ніби трохи аж остовпів, що париский візник умів так знаменито уживати способу его Шерльока Гольмса. Але все-таки спитав его, чи то лиш по тім однім він пізнав его. — *Ma foi, non* — бігми, що ні, — відповів візник з легким іронічним усміхом. — Я пізнав ще й по чімсь иншим: Ваше імя виписане преці великими буквами на вашім куфрі“.

Телеграми.

Відень 29 грудня. Новоіменованій амбасадор турецкий зложив передвчера візиту бар. Еренталеви. Розмова обох мужів державних трвала дуже довго.

Будапешт 29 грудня. Повертаючий до Росії ген. Ліповац, Серб в російській службі, в розмові з граничними офіцирами висказав погляд, що найдалше за два місяці Сербія виповість війну.

Константинополь 29 грудня. Австро-угорський амбасадор Паллявічіні відбудв вчера по полудни конференцію з великим везиром і міністром справ заграничних.

Софія 29 грудня. В болгарськім собранію в бюджетовій дискусії виголосив міністер скарбу експозе. Бюджет на р. 1909 виказує в видатках 157 мільонів против 127 мільонів попередного року. З підвижки ужито 9 мільонів на війскові ціли.

Константинополь 29 грудня. Засіданє парламенту розпочало ся вчера о 3 годині з полудня. Президент Ахмед Різа подав до відомости палати, що він і віцепрезидент були вчера на аудієнції у султана, аби ему подякувати за іменованє. Султан заявив, що буде придержувати ся строго конституції і що конституція має обовязувати по вічні часи. Висказав відтак бажанє, аби для парламенту побудовано новий будинок. — Відтак палата приймила адресу до султана і ухвалила відповісти заграничним парламентам на їх желаня.

Париж 28 грудня. Humanité обговорюючи політичне положенє в світі, звертає ся остро против Росії, котрої претенсії до оборони свободи, оборони полуднево славянських народів доказують, як великий єсть у Росиян брак пізнаня самих себе.

Льондон 29 грудня. Morning Post пише, що нота Ізвольского єсть зовсім без докору. Віденська праса, що правда, уважає єї не прихильною, однак в дійстности так не єсть. Відень не клопоче ся межинародними договорами і з легким серцем переходить над ними до порядку днешного.

Землетрясенє.

Палермо 29 грудня. Доси брак ще подрібних вістий о розмірах катастрофи в Мессині. Після чутки згинуло тисяч людей. Потверджує ся вість, що більша часть міста єсть знищена. Катастрофа збільшила ся ще внаслідок пожжежі, котра вибухла внаслідок експльозії газів. Море залило велику часть улиц і занесло їх наумом, що утрудняє дуже ратункову роботу. Передмістя Мессини Боро і Ганціррі щезли зовсім з лиця землі.

Катанцаро 29 грудня. З Реджджо ді Кальябрія наспіли о півночи депеші, що місто се стрітила подібна судьба, як і Мессину. Уряд почтовий і телеграфічний знищені.

Надісланє.

Млиники до чищення абіжа „Нового Моделю“ і випробовані, дуже добрі о 6 ситах. Ціна 60 К;

сильнійші ві скринкою на сита і велізним приладом до вигортаня абіжа з коша 8 сит, ціна 80 К.

Плуги, січкарні, і инші господарські знаряди власного виробу поручає

Іван Плейза

в Турці під Коломиєю.

— Цінник на жаданє даром. —

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма

від 16 до 31 грудня 1908.

Щоденно о год. 8 вечер представлена. В неділі і сьвята 2 представлена о 4 год. по пол. і 8 годни вечером. Що п'ятниці High-Life представлена. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Тисяч порад для всіх містить в собі часоп. „Добрі Рада“ ще можна получити 10 річн. по 1.50 кор. а всі разом за 10 кор., Ів. Данилевич, Стрілецький Кут (Буковина).

— РУСКИ ДИКТАТИ

для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил владив і методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціна примірника 70 сотиків. „Диктати“ можна дістати майже у всіх квігарнях у Львові, в книгарнях в Березанях, Коломиї, Перемишлі, Н. Санчи, Станиславові, Тернополі і в Чернівцях, а також у автора, котрий вислав „Диктати“ під опаскою (5 сотиків). Рада шкільна краєва рішила зачислити повисшу книжку до книжок, що надають ся до бібліотек шкільних яко підручник для учителів народних шкіл.

— Книжки на премії, польські і рускі апробовані Вис. ц. к. краєв. Радою шкільною молитвенники народні по 50 с., 70 с. і 1 К Хрестики і медалики та гарні образки доставляє Руске Товариство педагогічне у Львові. Замовляйте вчас або: 1) в Руск. Товаристві педагогічнєм, Львів, ул. Сикстуска ч. 47; 2) або в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Театральна 1. або в склепі „Взаїмної помочи учит в Коломиї — „Народний Дім“. — Книжки висилає ся лиш за надісланєм вперед грошей або за посліплатою.

Мід десеровий кураційний

з власної пасіки, розсилаю в міцних коробках 5 клг. лиш 6 мор. франко. КОРІНЕВИЧ ем. учит. Іванчани.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

О Г О Л О Ш Е Н Я .

Шкіряні вироби з російської шкіри!

Пара чобіт з російської шкіри засуваних т. зв. „Штаперів“ що вистануть до ношення по 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22 і 24 корон.

Другий же рід таких же чобіт із російської шкіри, м'ягких, особливо придатних до ношення для жінщин і дівчат, котрі вистарчать

до ношення по 10, 11 і 12 К. для школярів 7, 8, 9 і 10 К. Третій же рід чобіт, в найлучшого юхту жовтого, для мужчин, парібків по 14 і 16 К, для школярів чоботи в тогож жовтого юхту по 6 і 7 К.

Четвертий же рід чобіт зимових з верха шкіра, а в середині овече сувно, для мужчин по 14, 15 і 16 К.

Брята селяни і міщани! Не дайте ся ошукувати по ярмарках і горгах, не купуйте гандети у жидів, пам'ятайте на пословицю: Дешево м'ясо пси їдять! Жиди до тих ярмаркових чобіт дають папір на брэнзолі і як в них підете в ботото, то прийдете домів босо. Замовляючий повинен прислати 4 К задатку і міру в ноги, скільки центиметрів довга а скільки груба. Без задатку не висилаєсь вікому.

Стефан Копач

Струги, п. Долина ад Стрий.

Головна

Агенція **дневників і оголошень**

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пременумерату на всі дневники

краєві і заграничні

по цінах оригінальних.

Найдешевше можна купити лише

В Авкційній Гали

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,

старинности і все можливе до домового уладження.

Порозуміне з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.